

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐν Ἀθηναῖς τῇ 3. Σεπτεμβρίου 1922

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

Αριθμός φύλλου 163

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νόμοι

- Νέμια 2990 περὶ κυρώσως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Γ'
Διεθνοῦς Συνδιαστέμματος τῆς Ἐργασίας τῆς Γενεύης τῆς
κανονικούσης τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἑδομαδιαίας ἀναπαύ-
σεως ἐν τοῖς βιομηχανικοῖς καταστήμασιν. ....
Νόμιος 2999 περὶ ἐλαχίστως τῶν Ταξιδίων Συντάξεων σι-
τεργατῶν καὶ γαιανθρακεργατῶν Πειραιῶς δι' ἐπιβολῆς
προσθέτου τέλους ἐπὶ τοῦ εἰσιγμένου σίτου καὶ γαιάνθρα-
κος εἰς τὸν λιμένα Πειραιῶς. ....
Νόμιος 3027 περὶ σύστασεως Ὑδρογραφικῆς Ὑπηρεσίας ἐν
τῷ Ὑπολογείῳ τῆς Συγκοινωνίας. ....

Βασιλικὰ διατάγματα

- Περὶ ἐκπισθώσεως τῆς Ἀγωνίου Ἐταιρείας Μεταλλείων
Τεμπόνης πρὸς τὸν Μ. Λίτσαν τέσσάρων μεταλλείων τῆς
κειμένων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν τέως δήμων Διδύμων καὶ
Ἐρμίονης καὶ μεταβιβάσεως τῶν μισθωτικῶν δικαιωμάτων
αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐταιρείαν «Μ. Λίτσας καὶ Λ. Σκένδερ»...

N O M O I

(1)

Ἡρῷ καρδιώσεως τῆς Ιεννοῦς Συμβάσεως τῆς Γ'
Διεθνοῦς Συνδιαστέμματος τῆς Ἐργασίας τῆς Γενεύης τῆς
κανονικούσης τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἑδομαδιαίας ἀναπαύ-
σεως ἐν τοῖς βιομηχανικοῖς καταστήμασιν.

Νόμος 2990

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ψηφισμένοι δημοφύλως μετὸ τῆς Γ' ἐν Ἀθήναις Κεντρικῆς
Συνελεύσεως, ἀποφασίσαντες καὶ διατάσσοντες

*Ἀρθρον πρῶτον.

Κυρουσται ἡ περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἑδομαδιαίας ἀναπαύσεως
ἐν τοῖς βιομηχανικοῖς καταστήμασι σύμβασις, ἡ ψηφισθεῖσα
ἐπὸ τῆς ἐν Γενεύῃ τῆς Ἐλεστίας τὴν 12)25 Ὁκτωβρίου 1921
τυποθεστησας Γ'. Διεθνοῦς Συνδιαστέμματος ἐργασίας, ἔχουσα δέ
ἔπειται :

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σχέδιον Συμβάσεως περὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἑδομαδιαίας ἀ-
ναπαύσεως ἐν τοῖς βιομηχανικοῖς καταστήμασιν.

Ἡ Γενικὴ Συνδιάσκεψις Ἐργασίας τῆς Κοινωνίας τῶν
Ἐθνῶν, συγκληθεῖσα ἐν Γενεύῃ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβου-
λίου τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας καὶ συνελθοῦσα ἐν τῇ
τρίτῃ αὐτῆς συνόδῳ τὴν 25 Ὁκτωβρίου 1921.

*Ἀποδεγμένεια διαρρόους προτάσεις σχετικάς πρὸς τὴν ἑδο-

μαδιαίᾳ ἀνάπαυσιν ἐν τῇ βιομηχανίᾳ, ζήτημα περιλαμβανό-
μενον ἐν τῷ ἑδομῷ θέματι τῆς ἡμερησίας διατάξεως τῆς συ-
νέδου, καὶ ἀποχάσισκας ὅπως αἱ προτάσεις αὗται λάβωσι τὸν
τύπον σχεδίου Διεθνοῦς Συμβάσεως.

*Ἀποδέχεται τὸ ἀκόλουθον σχέδιον συμβάσεως πρὸς ἐπικύ-
ρωσιν ὑπὸ τῶν Μελῶν τοῦ Διεθνοῦς Ὀργανισμοῦ Ἐργασίας,
συνθέτει τοῖς διατάξεις τοῦ XIII Μέρους τῆς Συνθήκης τῶν
Βερτζέλλων καὶ τῶν ἀντιστοίχων Μερῶν, τῶν λοιπῶν Συνθη-
κῶν Εἰρήνης.

*Ἀρθρον 1.

Πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης Συμβάσεως θεωροῦνται ὡς
«βιομηχανικὰ καταστήματα».

2) Τὰ μεταλλεία, λιτομεία καὶ ἔξορυκτικὰ βιομηχ-
νάται πάσης φύσεως.

3) Αἱ βιομηχανίαι ἐν αἷς κατακευάζονται, μεταρρυθμί-
ζονται, καθαρίζονται, ἐπικεντρώνονται, διακριμοῦνται, καπορει-
τοῦνται, ἐποιάζονται πρὸς πώλησιν διάφορα προϊόντα, ἢ κι-
ῦλαι ὑειστανται μεταρρυθμίσονται συνπεριλαμβανομένης τῆς κα-
τηκονεύης πλοιών, αἱ ἐργασίαι ἐποιησούσεως ὑλικῶν, ὡς καὶ
ἡ παραγωγὴ, ἡ μεταμόρφωσις καὶ ἡ μεταβιβάσις τῆς κινητη-
ρίου δυνάμεως ἐν γένει καὶ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ.

4) Η κατακευή, ἡ ἐπικίνδυνη, ἡ συντηρητική, ἡ ἐπι-
τακευή, ἡ μεταρρυθμίσις, ἡ κατεδάφισις παντὸς εἴδους κτι-
ρίων καὶ οἰκοδομῶν, σιδηροδρόμων, τροχιαδρόμων, λιμένων,
ἀποθηκῶν, προβολήων, διώρυγῶν, ἐγκαταστάσεων δι' ἐσωτε-
ρικὴν ναυσιπλοΐαν, δύον, στράτηγων, γεφυρῶν, ὑδραγωγῶν,
ὑπονόμων συλλογῆς, ὑπονόμων συνήθων, φρεάτων, τηλεφων-
ικῶν ἢ τηλεγραφικῶν ἐγκαταστάσεων, ἡλεκτρικῶν ἐγκατα-
στάσεων, ἐργοστασίων φωτεινῶν, διανυφῆς βιδατος καὶ λο-
πῶν οἰκοδομικῶν ἔργων, δέ καὶ προπαρασκευαστικῶν γὰρ θε-
μελιωτικῶν ἔργων προτροπέων τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν.

5) Η μεταχειρία προστάτων καὶ ἐμπορευμάτων διὰ ἔηρᾶς,
σιδηροδρομικῶν ἢ διὲ θελάστρων, σύμπεριτούλων καταστάσεως τῆς το-
ποθεστήσεως ἐμπορευμάτων εἰς ἀποθήκας προκυμαίας, εἰς ἀ-
τυψωτικὰς μηχανὰς (ώντας) καὶ δικαίαταματακάς
ἀποθήκας, πλὴν τῆς διὰ γειρῶν μεταχορᾶς.

6) Η ἀνωτέρω ἀπαρίθμητις ἐγένετο ὑπὸ ἐπιφύλακτην τῶν εἰδί-
κων διατάξεων Ἐθνικῆς Τάξεως τῶν προθλεπομένων ἐν τῇ
συμβάσει τῆς Οὐδαίης τοῦ πρὸς κανονισμὸν τοῦ ὄντακάρου ἡμε-
ρησίων καὶ τεσσαρακοντακάρου ἑδομαδιαίων ἐν τοῖς βιο-
μηχανικοῖς καταστήμασιν, διόπει τοῖς αὗται λάβωσι τὰς ἐφαρμο-
σιθέσιν ἐν τῇ παρούσῃ Συμβάσει.

7) Εκτός τῆς ἀνωτέρω ἀπαρίθμητως, ἐὰν ἀναγνωρισθῇ ἀ-
ναγνωρίσιον, ἔκαστον μέλος δύναται τοῖς δροθετικὴν γραμ-
μὴν μεταξὺ τῆς βιομηχανίκης ἀρ' ἐνθὲ προσορίου καὶ τῆς
γεωργίκης ἀρ' ἐτέρου.

*Ἀρθρον 2.

8) Απαν τὸ προτετακόν τὸ ἀπαρχούμενον εἰς βιομηχανικὰ
καταστήματα δημόσια ἢ ιδιωτικὰ ἢ ἐν τοῖς παραρτήματιν αὐ-
τῶν, ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς ἐπρεμένοις ἀρθροῖς προσθλεπομένων ἐξ-
τισθέσαι, δικαιούεται ἀπὸ περίσσον ἐπανὰ τὴν ἡμερῶν συναπτήσεων
τούλαγχοιν εἶναι τεσσάρων δρῶν συνεγγῶν.

Η ἀνάπτυξις αὕτη θέλει παρέχεσθαι κατὰ τὸ δυνατὸν ταυτοχρόνως εἰς ὄλοκληρον τὸ προσωπικὸν ἑκάστου μακαρίσματος.

Θέλει δὲ συμπίπτει κατὰ τὸ δυνατὸν πρὸς τὰς ἡμέρας πᾶς καθιερωμένας ἀπὸ τῆς παραδόσεως ἢ τὰς ἔθιμα τοῦ τόπου ἢ διαιρερίσματας.

"Αρθρον 3.

"Ἐκαστον μέλος δύναται νὰ ἔξαιρέσῃ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου 2 τοὺς ἐργαζομένους ἐν τοῖς βιομηχανικοῖς καταστήμασιν, εἰς ἢ μόνον ἐργάταις εἰσὶ τὰ μέλη μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας.

"Αρθρον 4.

"Ἐκαστον μέλος δύναται νὰ ἐπιτρέψῃ ἔξαιρέσεις ὅλικὰς ἢ μερικὰς (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀναθολῶν) καὶ ἐλαττώσεων ἀναπτύσσεως) τῶν διατάξεων τοῦ ἀρθρου 2, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν εἰς ικανῶς πάσας τὰς προσαρμοζόμενας οἰκονομικὰς καὶ ἀνθρωπιστικὰς ἀπόφεις καὶ μετὰ προηγουμένην γνωμοδότησιν τῶν ἀρμοδίων σωματείων ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, ὅπου ὑφίστανται τοιωτα.

Η γνωμοδότησις αὕτη δὲν ἀποκτεῖται δι' ἔξαιρέσεις αἴτινες δριστανται ηδη διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ισχυόσης νομοθεσίας.

"Αρθρον 5.

"Ἐκαστον μέλος ὁφεῖται κατὰ τὸ δυνατὸν νὰ ἐφαρμόσῃ διατάξεις προβλεπούσας περιόδους ἀναπτύσσεως εἰς ἀντιστάθμισμα τῶν δυνάμει τοῦ ἀρθρου 4 χρηγορυμένων ἀναθολῶν καὶ ἐλαττώσεων, πλὴν τῶν περιπτώσεων ἐν αἷς συμφωνίαι καὶ τοπικὰ ἔθιμα προέβλεψαν ηδη τοικύτας ἀναπτύσσεις.

"Αρθρον 6.

"Ἐκαστον μέλος θέλει συγδέει κατάλογον τῶν συμφώνων τοῦ ἀρθρου 3 καὶ 4 τῆς παρούσης Συμβάσεως ὥριζομένων ἔξαιρέσεων καὶ θέλει ἀναποιήσεις αὐτὸν εἰς τὸ Διεθνὲς Γραμματίου Εργασίας. "Ἐκαστον μέλος θὰ ἀναποιῇ κατόπιν κατὰ διετίαν πᾶσαν τροποποίησιν ἐπενεχθησμένην ἐν τῷ ρηθέντι καταλόγῳ.

Τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας θέλει ὑποθάλεις ἔκθεσιν περὶ τούτου εἰς τὴν Γενικὴν Συνδιάσκεψιν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως τῆς Εργασίας.

"Αρθρον 7.

Πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς παρούσης Συμβάσεως ἔκαστος ἐργοστασιάρχης, διευθυντής ή διαχειριστής θέλει ὑποθληθῆναι εἰς τὰς ἔτης ὑποχρεώσεις :

α') Νὰ γνωστοποιήσῃ, ἐν ἡ περιπτώσει ἡ ἔθιδομαδιαίος ἀγάπαισις δίδεται: συνολικῶς εἰς ἀπαντὸν τὸ προσωπικόν, τὰς ἡμέρας καὶ ὥρας συνολικῆς ἀναπτύσσεως διὰ γνωστοποιήσεων τουγοκελλωμένων εἰς τὴν καταφανῆ μέρη τοῦ καταστήματος ἢ εἰς ἄλλον κατάλληλον γῶρον ἢ κατὰ πάντα τρόπου ἐγκεκριμένην ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

β') Νὰ γνωστοποιῇ τοὺς ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους τοὺς ὑπαγόμενους εἰς ἰδιαιτέρων ἀνάπτυξιν καὶ νὰ καθορίζῃ τούτους διὰ καταλόγου συντεταγμένου κατὰ τρόπον ἐγκεκριμένον ὑπὸ τῆς ἐμβολίσας τῆς Χώρας ἢ ὑπὸ ανανθρακού - τῆς ἀρχοδικείας Ἀρχῆς, ἐν ἡ περιπτώσει ἡ ἀνάπτυξις δὲν παρέχεται συνόλικῶς εἰς ὄλοκληρον τὸ προσωπικόν.

"Αρθρον 8.

Αἱ ἐπίσημοι ἐπικυρώσεις τῆς παρούσης Συμβάσεως ἐν τοῖς ὑπὸ τοῦ XIII Μέρους τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τῶν ἀντιστοίχων Μερῶν τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης δροῖς, κοινοποιηθήσονται τῷ Γενικῷ Γραμματεῖ τῆς Κοινωνίας τῶν Εθνῶν καὶ θέλουσι καταχωρίσθη παρ' αὐτοῦ.

"Αρθρον 9.

Η παρέντα Σύμβασις θὰ ισχύσῃ εἰδίνεις ὡς ἐπικυρώσεις δύο μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας ήθελον καταχωρίσθη παρὰ τοῦ Γενικοῦ Γραμματέως.

Θέλει δὲ καταστῆ ὑποχρεωτική διὰ τὰ μέλη, ὃν ἡ ἐπικυρώσεις καταχωρίσθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ.

Συγνεώσις ἡ Σύμβασις, αὗτη τεθήσεται ἐν ισχύι δι' ἐκαστον

μέλος ἀφ' ἡς ἡ ἐπικυρώσεις αὐτῆς καταχωρίσθη παρὰ τῇ Γραμματεῖ.

"Αρθρον 10.

Ἄμα τῇ καταχωρίσει παρὰ τῇ Γραμματείᾳ τῶν ἐπικυρώσεων δύο μελῶν τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Κοινωνίας τῶν Εθνῶν θέλει καταποτήσει τοῦτο εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, θέλει δὲ κοινοποιήσεις ἐπίσης εἰς αὐτὰ τὴν καταχωρίσει τῶν ἐπικυρώσεων τῶν μεταγενεστέρων κοινοποιηθησομένων αὐτῷ ὑπὸ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Ὀργανώσεως.

"Αρθρον 11.

Πᾶν μέλος ἐπικυροῦ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6 καὶ 7 τὸ βραδύτερον τὴν 1 Ιανουαρίου 1924 καὶ τὴν λῆψιν οἰωνδήποτε μέτρων τῆς ἐγκρίσεως του πρὸς ἀποτελεσματικὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων.

"Αρθρον 12.

Πᾶν μέλος τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας ἐπικυροῦ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς εἰς τὰς ἀποικίας, κατήσεις καὶ προτεκτοράτας αὐτοῦ, συνῳδὰ ταῖς διατάξεσι τοῦ ἀρθρου 421 τῆς Συνθήκης τῶν Βερσαλλιῶν καὶ τῶν ἀντιστοίχων ἀρθρων τῶν λοιπῶν Συνθηκῶν Εἰρήνης.

"Αρθρον 13.

Πᾶν μέλος ἐπικυροῦ τὴν παροῦσαν Σύμβασιν δύναται νὰ τὴν καταγγείλῃ μετὰ παρέλευσιν δεκαετίας ἀφ' ἡς ἀρχικῶς ἐτέθη ἐν ισχύι διὰ πράξεως κοινοποιημένης τῷ Γενικῷ Γραμματεῖ τῆς Κοινωνίας τῶν Εθνῶν καὶ παρ' αὐτῷ καταχωρίσμενης. Ή καταγγελία καθίσταται δριστικὴ μετὰ παρέλευσιν ἔμος ἔτους ἀπὸ τῆς καταχωρίσεως αὐτῆς παρὰ τῇ Γραμματείᾳ.

"Αρθρον 14.

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας ὁφεῖται πρόλαγιστον ἀπαντὸν δεκαετίαν νὰ ὑποβάλλῃ εἰς τὴν Γενικὴν Συνδιάσκεψιν ἔκθεσιν περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης Συμβάσεως καὶ κρίνη ἐὰν ὑπάρχει λόγος νὰ ἐγράψῃ ἐν τῇ ἡμερησίᾳ διατάξει τῆς Συνδιάσκεψις τὸ ζήτημα ἀναθεωρήσεως ἢ τροποποιήσεως τῆς ρηθείσης Συμβάσεως.

"Αρθρον 15.

Τὰ κείμενα Γαλλικὸν καὶ Ἀγγλικὸν τῆς παρούσης Συμβάσεως θεωροῦνται ἀμφότερα αὐθεντικά.

"Αρθρον δεύτερον.

Πᾶσα διάταξις τῆς οἰκείαταμένης νομοθεσίας, παρέχουσα τυχὸν μείζονα πλεονεκτήματα εἰς τὰ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου κυρουμένης συμβάσεως προστατευόμενα πρόσωπα, διατηρεῖται ἐν ισχύι.

"Αρθρον τρίτον.

Διὰ B. Διατάγματος καδικοποιηθήσονται αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τῆς παρούσης Συμβάσεως εἰς τὸν οἰκείους νόμους. Επίσης διὰ B. Διατάγματος κανονισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς διὰ τοῦ παρόντος κυρουμένης συμβάσεως.

Ο παρὼν νόμος, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς Γ' ἐν Αθήναις Εθνικῆς Συνελεύσεως καὶ παρ' Ημῶν σήμερον κυρωθεῖς, δημοσιεύθητο διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

'Εν Αθήναις τῇ 3 Αύγουστου 1922.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Β.

Ο ἐπὶ τῆς Εθνικῆς Οἰκονομίας Υπουργὸς

Α. Κ. Ρεῦφος

Ἐθεωρήθη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

'Εν Αθήναις τῇ 6 Αδριανούπολις 1922.

Ο ἐπὶ τῆς Δικαιοσύνης Υπουργὸς

Δ. Γούναρης